

47/8160

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 105. szám
1987. május 6., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

A XXVII. műszaki hónap

A veszélyzóna közelében

Tegnap, Szegeden megnyitották a XXVII. Műszaki Hónap rendezvénysorozatát. Az eseményen részt vett Bartha László, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának titkára és Petrik István, a Csongrád megyei tanács elnökének általános helyettese.

A megnyitó előadást Tétényi Pál, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke tartotta. Előjáróban hangsúlyozta, hogy ma a népgazdaság előrehaladásában hallatlanul jelentős szerepe van a struktúraváltással összekötött műszaki fejlesztésnek. Ez sajnos a gazdasági élet mindennapjaiban az elmúlt évtizedben nem volt magától értetődő. Alacsony hatékonyságú beruházások sora valósult meg az országban. Ezek nagyobb hányada nem emelte a műszaki fejlettségi szintet, hanem csak a kapacitásokat bővítette. Kár, hogy csak az utóbbi években került ez az ellentmondás sajtóban és egyéb fórumokon az előtérbe.

Az MSZMP KB 1986. december 28-i állásfoglalása összefoglalja a terület tennivalóit. Nálunk ilyen átfogó határozat most először született. Most a téma napirendre tűzését a világ technikai fejlődésének hihetetlen felgyorsulása és a népgazdaság versenyképességének az utóbbi években tapasztalt gyors visszaesése tette szükségessé.

A határozat megszületése óta már elkészült az állami realizálási program is. Ez a dokumentum hamarosan a Minisztertanács elé kerül. A műszaki fejlesztés politikája már kialakult. Eszerint a műszaki fejlesztés gazdasági és társadalmi folyamatoknak része, és csak a gazdaság előrehaladásával összhangban valósulhat meg. Fő színtere a vállalat. A kutatásban megkülönböztetjük az új jelenségek feltárására irányuló munkát és az egyes gazdasági problémák megoldását. Ezeket a különböző kritériumokat nem helyes keverni. Az egyik legnagyobb gond ma, hogy nincs tisztánlátás ezen a területen. A világos elkülönítést a pályázati rendszer sem könnyíti meg. A kutatók már az alaputatnál is gazdasági előnyökre hivatkoznak, így remélnék munkájukhoz nagyobb anyagi támogatást.

Nehezen változtatható meg a kutatás túlságosan bonyolult intézményrendszere. Egyedek és csoportoskák működése a részbeni oka a hosszú átfutási időnek. Tudomásul kellene venni, hogy nagyobb számban legyenek háttérkutatások. Nagyságrendi változásra kell törekedni a nemzetközi kutatási együttműködésben. Alapvető forrásnak tekintendő a külföldi kutatási eredmények magyarországi átvétele. A hazai eredmények jelentős nemzetközi együttműködésre építve valósíthatók meg. A nemzetközi tudományos piacra a hazai kutatás eredményessége belépőjegyet jelent, de biztosítani kell a hazai háttérrel, a közreműködést a külföldi eredmények átvételében és az idegen kutatási eredmények továbbfejlesztését is. Idehaza a szocialista országokkal való

Tétényi Pál előadása Szegeden

kooperáció mellőzése tapasztalható sok helyen. Néhány területen — infomatika, számítástechnika, gépgyártás — indokolt a fejlett tőkes országok felé tekintgetés, de például a kozmoszkutatásban, a szilárd testek fizikájában, a biológia sok területén és a lézerkutatásban a Szovjetunió a legfejlettebb ipari országok előtt jár. Ugyanakkor lépést tart tudományos eredményeiben például a kerámiák kutatásában. Tehát a kép sokkal összetettebb mint ahogy leegyszerűsítve hajlamosak vagyunk néha felvázolni.

Nagy fontossága van ma a licencvásárlásnak, a kooperációnak és a működő tőke bevonásának. Ezek lassúságát nemcsak hivatalos, hanem szemléletbeli korlátok is okozzák. Elgondolkodtató például, hogy licencvásárlásra lényegesen kevesebb pénz kerül, mint Ausztria, Spanyolország, vagy Görögország. Ebben szerepet játszik az embargós akadályok mellett „a majd magunk megcsináljuk” szemlélet.

A VI. ötéves tervben volt először hazánkban középtávú kutatásfejlesztési terv. Ennek több tanulsága levonható. Az irányítás fogvatékoságai miatt fejlesztési témaként sikerült húszéves ígéretek is eladni. A program jó része a kívánt határidőre nem teljesült. Húsz új gyógyszerre volt ígért, és a tavalyi évet is beleszámítva csak tíz törzskönyvezésre került sor. Nem valósult meg a timföldgyári vörösiszap felhasználása sem. A tapasztalatok figyelembevételével a tavaly indított új, középtávú tervnél az erőforrásoknak jóval nagyobb koncentrációját valósították meg. A programok között lényeges a tematikai kapcsolatot is. Eddig a ráfordítások 45 százalékát szerződésekkel

lekötötték. A kutatás érdekében jelentős vállalati pénzeszközöket sikerült megmozgatni. A központi pénzalap elosztása széleskörű pályázati rendszeren alapul.

A biotechnológiában egyenletes fejlődés tapasztalható, máris biztató gyakorlati eredmények jelentkeznek. Még az idén eldöntendő, hogy ezen a területen szükséges-e gazdaságfejlesztési program beindítása. Tétényi Pál véleménye szerint ennek beindításával még lehet várni, ugyanis a program a beruházásoknak ad lehetőséget. A biotechnika hazai beruházásai rendben mennek, bizonyos adókedvezményekkel — külön program nélkül is — a dinamika fenntartható.

A műszaki fejlesztés gyorsulásához olyan gazdasági környezetre lenne szükség elsősorban, ami jobban kényszeríti az innovációra. Az infrastruktúra fejlesztésében olyan szintre kellene eljutni, ami eredményesebben segíti a beruházásokat és elengedhetetlen a nagyobb nemzetközi munka megosztás is. A fő feltételek természetesen a gondolkodó fejek és a végrehajtók keze. Az alapvető feltételek ma erre még adóttak. A veszélyzónába akkor kerülhet az ország, ha szellemi kapacitása is veszélyeztetve lesz. Ma még szerencsére nem tartunk itt, de nincs messze tőlünk ez a veszélyzóna — fejezte be előadását Tétényi Pál.

Az OMFB elnökét tegnap fogadta Szabó Sándor, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának első titkára, és Petrik István. Megbeszéléseket folytattak Csongrád megyét érintő időszerű műszaki fejlesztési kérdésekről.

B. I.

Csőcsere

Nemrégiben adtuk hírül, hogy felújítják a Mikszáth Kálmán utca útburkolatát. Most a Szegedi Vízművek és Fűdők szakemberei az úthálózat alatt tekerő csövek cseréjét kezdték meg. A számítások szerint ezt a munkát a jövő hét végére befejezik. Utána jöhet a burkolat cseréje

Új közös vállalat

Közös vállalat létrehozásáról írtak alá szerződést a napokban a Littara Szovjet Termelési Egyesülés és a magyar Volánpack Vállalat vezetői. A litvániai szovjet cég elsősorban használt csomagolóeszközök — ládák, dobozok — újrahasznosításával foglalkozik, de korszerű, jól felszerelt ládagyártó üzem is van. A szovjet vállalat korábbi szakkiallításokon figyelt fel a csomagolásra, és az ehhez szükséges eszközök gyártására egyaránt specializálódott Volánpack tevékenységére.

Én elmentem a vásárba... Ötletbörze az ifjúsági házban

...néhány ötlettel. Ugyanis tegnap, kedden az ifjúsági házban ötletbörzét hirdett a Börzsöny Áfész, a KISZ KB és a Budapest Bank Rt. Ezer forintot ígértek egy használható „nyers” ötletért. Ennyiért már érdemes gondolkodni...

— Honnan az ötletvásár ötlete?

— A KISZ KB Jövőnk a téli című felhívása után kezdtük el törni a fejünket, mi mit tehetnénk? — mondja Szimán László elnökhelyettes, aki egyébként most a szegedi „zsúri” elnöke is — ehhez csatlakozott később a KISZ KB és a Budapest Bank Rt.

— Mi ebben az üzlet? Azt még értem, hogy felvásárlják az életképesnek tartott ötleteket, de hogyan lehet ebből hasznot kovácsolni?

— Kezdjük az elején. Mi 1000 forintot fizetünk egy épkezlábnak tartott javaslatért. Kiszámoltuk, ha ezekből egy kötetet állítunk össze, amiben 100 hasznosítható ötlet van, és ezer forintért eladjuk, az érdeklődő vállalatoknak, szövetkezeteknek, akkor éppen „nullszaldóra” jön ki a buli.

— Kik jönnek el az ötleteikkel?

— A gimnazistától a hetvenes évek szakemberig mindenki.

— Melyik ötlet ér egy ezret?

— Például egy fiatalember nemrégiben azzal állt elő, hogy a villamosiegynek ne csak az egyik oldalán legyen lyukasztási felület, hanem mindkét végén. Két forint helyett adják négyért, s így kétszer lehet utazni vele. Felle annyi papír fogy, kevesebb a nyomdaköltség, és nincs annyi szemét.

— Említene néhány sikertelen ötletet is?

— Már a fél országot körbejártuk. Sok furcsasággal találkoztunk. Az örökmozgót természetesen nekünk is „feltalálták”

— Nekem egy ezrest megérne...

— Egy baj volt csak. Az öt alkatrész közül az első egy villanymotor volt.

— Húha. Ez már gond. Mi van, ha éppen nincs áram?

— Nem mozog az örökmozgó... De akadt olyan is, aki AIDS-ellenes gyógyszerrel állt elő...

— Hogyan tudják eldönteni, mit érdemes megvenni és mit nem?

— A négytagú zsűriben van közgazdász, mérnök, jogász és mikrobiológus.

— És ha olyan az ötlet, hogy nem konyítanak hozzá?

— Átvesszük bizományba. Szakvéleményt kérünk, ha jó az ötlet, jár a pénz.

tatást adott a hazájában folyó társadalmi, politikai átalakulásról, a közelmúltban elfogadott alkotmányról és Etiópia köztársaságágy nyilváníttatásának előkészületeiről.

Berhanu Bajih, a Szocialista Etiópia külügyminisztere — aki Várkonyi Péter külügyminiszter meghívására tett hivatalos látogatást hazánkban — programja befejeztével kedden este elutazott Budapestre.

— A sok száz tipp közül mennyi az életképes?

— Átlag harmadát vesszük meg. Ezek között akadt olyan is, amit a tudósok úgy minősítettek, nagy felfedezés lehet még belőle.

A negyvenes üzem mérnök éppen egy rövidke tanulmányt ír az egyik asztalán.

— Hány ötlettel jött?

— Harminccal.

— Mennyit sikerült eladni belőle?

— Kettőt, bizományba. Régebben született ötlet mind a harminc. Elsősorban a szervezéssel kapcsolatban voltak javaslataim. Érthető, hogy meggondolják, mit vesznek meg, hiszen ez elsősorban üzleti vállalkozás. Azért jó lenne, ha az el nem fogadott ötleteket is megjelentetnék. Attól, hogy az egyik megyében már hasznosítják, még nem biztos, hogy Tolnában vagy Baranyában is ismerik.

Három ötlettel állt elő a csapat egyetlen hölgytagja, Mészáros Gyöngyi.

— Sikerült eladni valamit?

— Bizományba az egyiket.

— Titok, hogy mit?

— Nem. A propaganda területén jelenthet újítást.

— És a visszaadott ötletek?

— Egy ifjúsági teaház és egy nosztalgiaklub. Már feltalálták máshol, mások. Ilyen az én formám.

Rafai Gábor

A magyar—szovjet barátsági hét programja

A magyar—szovjet barátsági hét megyei programozatának újabb állomásként tegnap Kistelekre látogatott Nyikolaj Vlagyimirovics Kosztyucsenko, a reszusa és a KB januári Szovjet Kultúra és Tudomány Háza igazgatója. A vendéget a HNF nagykozségi bizottságán Mucsi Ferencné titkárr fogadta és megköszöntötte. A település politikai életéről és a pártbizottság tevékenységéről Tóth Ferenc első titkárra szólt. Ny. V. Kosztyucsenko ezt követően a Magyar—Szovjet Barátság Termelőszövetkezet állattenyésztési ágazatával ismerkedett, majd

találkozott a tsz dolgozóival, brigádvezetőivel és az MSZBT-tagokkal. A beszélgetés után a szovjet vendég, az SZKP XXVII. kongresszus és a KB januári plénuma kapcsán tájékoztatást adott országuk társadalmi és gazdasági fejlődéséről. A kisteleki program befejezéséül Ny. V. Kosztyucsenko részt vett és felszólalt a győzelem napja politikai életéről és a békebarátsági hónap tiszteletére a művelődési házban megrendezett ünnepi békegyűlésen.

A barátsági hét eseményei ma Makón folytatódnak.